

שהתקיים אתו שלושה חודשים קודם לכן, והוכיח כי הרמטכ"ל לא דיבר אמת.

לתוצאה מכך קמה שוב סערה ציבורית, וגשמה דרישה להדיח את הרמטכ"ל. הפרשה הסתיימה עם שר בו של וייצמן, שהורה לרמטכ"ל להפסיק את החרם על הטלוויזיה, ולהיוועץ בו לפני כל החלטה על חנינה לחיילים.

יחסיו של ניר עם הרמטכ"ל הגדרו עליו כ"קורקטים". הוא לא פסק מלהעיר ביר ביקורת על התבטאויותיו הפוליטיות של הרמטכ"ל בנושא השטחים. עמירם ניר אמר מעל המירקע כלל עם ישראל כי תפקידו של הרמטכ"ל אינו להביע דעות פוליטיות. הוא גם הוכיח את הרמטכ"ל על נסיונותיו לעקוף את מיגבלות תקציב הביטחון.

בקיץ האחרון הוזמן כאורח צבא ארי צותי-הברית לביקור בן חודשיים בבסיס צבא אמריקאי, והוא סיפר: "ביקרתי בחתך מאוד רחב של הצבא האמריקאי. החל מבסיסי הראווה באלסקה, בסיסי חיל האוויר בנאבאדה התעשיות הביטחוניות, הייתי בבונקר של פיקוד האוויר האסיטרטי, שממנו ינהלו את המלחמה הבאה, וביקרתי בבית-הספר האמריקאי לשיריון.

שריהביטחון, עזר וייצמן, שאמר לי, כל הכבוד!"

עבודתו העיתונאית של עמירם ניר הגיעה לשיאה במלחמה שניהל נגד הרמטכ"ל, רביאלוף רפאל ("רפול") איתן. בעיקבות פרשת החנינות שהעניק הרמטכ"ל לחיילי צה"ל וקציניו, ערך ניר סדרת כתבות, שבהן הציג את השימוש שעושה הרמטכ"ל וכמה אלופי צה"ל בסמכות העונשים המוקנית להם על-פי החוק הצבאי. הוא הביא דוגמאות, והור כיה כיצד מקל הרמטכ"ל בעונשיהם של חיילים, שהורשעו ברצח ערבים. הוא הביא דוגמאות לכך שאלופים מקלים בעונשיהם של קצינים וחיילים שהורשעו בעבירות גניבה ומימרה. הרמטכ"ל רתח מועם, ופירסם מיד הודעה, שבה הכחיש מכל וכל את גילוייו של ניר על היקף המתקת העונשים.

פרשת פינטו

ה שיא של הגילויים היתה פרשת סגן דינאל פינטו, שכונה תחילה בשם הנדון מליטאני. סגן פינטו הואשם כי

שנחת בשדה-התעופה בן-גוריון בשבת. דן סממה התבקש לבדוק את האפשרות להפיק מידגם של הטלוויזיה לבחירות ל-כנסת. הוא למד כיצד בוצעו מידגמים דומים בארצות אחרות, ותיכנן מידגם שייתאים לשיטה הפוליטית בישראל. המידגם שבנה עמירם ניר, בעזרת הרטאטיסטיקאי חנוך סמית, בישר לעם ישראל את עליית הליכוד לשלטון.

"שחצנות ודמגוגיות"

ע מירם ניר היה האיש הנכון במקום הנכון, ומישרת הכתב הצבאי הוצעה לו. אחרי הבחירות להסתדרות מונה ככתב צבאי במקומו של נחמן שי. כשהתחיל את תפקידו הגיעה הפעילות בלבנון לשיאה. הוא סיקר את מיבצע ליטאני מתחלתו ועד סופו, והשתתף בי כמה פשיטות רגליות של צה"ל. הוא סיקר את תהליך השלום, על הבטוי הביטחוני ניים, וביקר ארבע פעמים במצרים.

במהלך אחד הביקורים עורר שוב סערה. היה זה במסגרת מסיבת-עיתונאים שקיים הנשיא אנוור אל-סאדאת. בעיקר

גסה" בהזדמנות אחרת סיפר כי פחד להגיד שמניעיו היו אידיאליסטים, מכיוון שאיש ממילא לא היה מאמין לו. באותה הזדמנות אמר: "קשה לי להסיק ביר את עצמי, כשאני מנסה או אנשים אומרים שאני שחצן, מפני שאני מאמין בכוחי". עמירם ניר האמין בכוחו עד כדי כך, שעבר קורס קציני שיריון, שי בסימוי הועלה לדרגת סרן ומונה כמפקד פלוגת טנקים.

במהלך אותה מחופשותיו עלה לירושלים, ובא לבקר את עמיתו בניין הטלוויזיה. דן שילון הציע לו לתרגל את אצבעו תיו, ושאל אותו אם בא לו לעשות כתבה במהלך החופשה. באותו יום אירע פיצוץ של מיטען חבלה בבית, בדרך חברון, כי ירושלים. אדם אחד נהרג, כמה נפצעו ונגרם נזק רב למינספר דירות. עורך ויתן השבוע דאג, רם עברון, הציע לעמירם ניר לעקוב במשך מינספר ימים אחר הר מתרחש בבית שנפגע. לעקוב אחר תהליך השיקום של תחשיבו, ועל הדרך שבה הם מתגברים על ההלם והכאב וחוזרים לחיי יום-יום.

במהלך הכתבה התברר כי מדינת ישראל, אל באמצעות מוסדותיה המוסמכים, כמו עיריית-ירושלים, מסירכוש, חברת-החשי

הוא משול לחייל שהוצנח לשדה הקרב. הכדורים שורקים סביבו, הפגזים

נופלים מכל עבר, ואין הוא יודע מי האוייב ומי כוחותיו...

שם נהגתי ויריתי בטנק החדש מסוג אקס אם 1. צנחתי בתרגיל גדול של הר דייוויזיה ה-82 המוטסת, שהיא יחידת הצנחנים של צבא ארצות-הברית, והשרתתפי בתרגיל של יחידת הקומנדו הר אמריקאית, שהייתה השתתפו במיבצע הכושל באיראן, יחד איתם צנחתי שוב בתרגיל פשיטה. ביקרתי בוועידה הרפובליקנית שמינתה את רונאלד רגן כמועמד לנשיאות, ופגשתי את אנשי המפתח של הנשיא העתיד, העוסקים בנושא הביטחון. ני. אחר-כך פגשתי את שר-ההגנה הר אמריקאי, בראון, בביקור שנקבע לי ב-פאנטאגון."

"לא להיות יותר צדיק"

ע מירם ניר המשיך במסורת הסקור פים שלו, וחשף לראשונה את ההסכם האמריקאי-מצרי, שקבע כי המצרים יעמידו לרשות האמריקאים את בסיס קנא, שליד לוקסור ואת בסיס ראס-באנאס. הסקופ הוכחש במשך ימים אחדים ולאחר מכן אושר.

במשך כל הקאריירה העיתונאית המצליחה שלו המשיך עמירם בלימודי תואר (המשך בעמוד 40)

ביחד עם שני חיילים פרץ לבית בלבנון, התעלל בשני ערבים, ורצח אותם בחניקה, בעזרת ניילון. הרמטכ"ל המתיק את עונשו של הסגן משמונה שנים לשתי שנות מאסר.

בעוד הצנזורה מונעת מגיר לפרסם את הפרטים שעליהם הורשע סגן פינטו ב-בית-הדין, הודרו הרמטכ"ל ופירסם גירסה שונה לחלוטין של הפרשה. ניר הגיב בדיעה המצטנת את הכתבות הרמטכ"ל לצה"ל להחרים את הכתבה-הצבאית של הטלוויזיה, שלא לשתף איתו פעולה, ולא להתיר לו לצלם את כתבותיו בשטח צה"ל.

המאבק בין הכתב לרמטכ"ל נמשך כ-שלושה חודשים. לאורך כל התקופה הונוסה הרמטכ"ל להביא להחלפתו של עמירם ניר בכתב צבאי אחר, מנכ"ל רשות השידור, יוסף לפיד. נתן את גיבוי הרמטכ"ל לניר ולמאבקו. לבסוף הסתיים הרמטכ"ל כאשר הלום אנג'לס טייס פירסם את הפרשה במלואה, בעקבות מיכתב שיגשלה על-ידי אורי אבנרי לחברת-הכנסת, שבו פורט את נסיבות המיקרה במלואן.

או יצאה הטלוויזיה הישראלית עם הר סיפור ועם המלא של הגדון מליטאני. ניר הישווה כל פרט בסיפור לפרטי הגירסא שמסר הרמטכ"ל בראיון עיתונאי

בות משבר שחל בשיחות, עם הקמת הת-נחליות-הדמי של השר אריאל שרון ב-סיני. סיפר עמירם: "העיתונאים הישראליים נדרשו להסתגר במלונם, מחשש מפני כעסו של העם המצרי. למעשה, הותר לנו לצאת רק למסיבת-העיתונאים שקיים הר נשיא סאדאת באחד מבתי, על הדשא מתחת לעץ הפיקוס. הנשיא עמד וזרק נאצות וגידופים על מנהיגי ישראל, הר מכשילים את השלום. קמתי וביקשתי ל-שאל מינספר שאלות. הוא הסכים. שאלתי אותו האם הוא לא סובך שעל חיי לוקייהדעות שהצביע בדבריו צריך לדון בוועדת שרי-החזן. האם חילוקי-דעות אלה אינם מחייבים משא-ומתן ולא ניתוק של היחסים והפסקת השיחות.

"הנשיא ענה שאי-אפשר לנהל משא-ומתן עם מנהיגות שחצנית, דמגוגית ו-בלתי-אחראית. ואו שאלתי אותו אם הוא סבור שתחילופי "מחמאות" מן הסוג הזה תורמים לקידום תהליך השלום, שבו הוא מעוניין. סאדאת הפטיר מישפט עצבני, ובכעס הסתובב, עזב את רחבת-הדשא ו-הפסיק את מסיבת-העיתונאים.

באותו לילה שודר האירוע במלואו הן בישראל והן במצרים. מלון שפארד, שבו התגוררתי, הוצף טלפונים - מעיתונאים מצריים, שביקשו להיפגש איתי, מעיתונאים ישראלים ומהטלוויזיה. התקשר גם

מל והמינספרה, אינם מזדרזים לשקם את הבית שנפגע, וכי קיימת הזנחה גוראת בטיפול בנפגעים. הזנחה שהשפיעה עליי הם באופן קשה. מסירכוש, למשל, גילה כי אחד הדיירים חייב כסף למסירכוש משנים קודמות, והודיע שלא יתחיל ב-שיקום הפגיעות עד שאותו תושב ישלם את חובו.

פרס ירושלים לעיתונות

ה כתבה של ניר עוררה סערה. בעיקר בותיה התקיימו דיונים בכנסת, ו-חברת-הכנסת גאולה כהן דרשה לסגור את הטלוויזיה, בטענה כי היא מורידה את מוראל העם במדינה ומשרתת את מטרות אש"ף. העטונותיה של חברת-הכנסת כהן, הצטרף גם חברה-הכנסת יוסף תמיר. עמירם ניר קרא על המהומה שעוררה כתבתו בעיתונים שהגיעו אל המאהל שלו בסיני.

אחרי שרות בן שנה ביחידת הטנקים, שב אל הטלוויזיה, ומונה לתפקיד כתב לענייני ירושלים, במסגרת עבודתו זו קיבל את פרס ירושלים לעיתונות. זמן קצר לאחר פרשת ענתה הוקדמו הבחירות, בעיקבות פרשת מטוס אף 15,